

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący –	sędzia Agnieszka Owczarewicz
Protokolant –	Michał Lutrzykowski

po rozpoznaniu 24 stycznia 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **syndyka masy upadłości (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej w G.**

przeciwko **(...) sp. z o.o. z siedzibą w W.**

o ustalenie

1. ustala nieważności umowy sprzedaży jednostki pływającej – pogłębiarki ssąco regulującej (...) nr (...) zawartej pomiędzy (...) spółką akcyjną z siedzibą w G. (obecnie (...) spółką akcyjną w upadłości likwidacyjnej) a (...) SA z siedzibą w W. (obecnie (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.), opatrzonej datą 1 października 2014 r.;
2. zasądza od pozwanego (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. na rzecz syndyka masy upadłości (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej w G. kwotę 40.637 zł (czterdzieści tysięcy sześćset trzydzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu
3. przyznaje kuratorowi (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. – radcy prawnej B. T. wynagrodzenie w kwocie 5.313,60 zł (pięć tysięcy trzysta trzysta złotych i sześćdziesiąt groszy) brutto,
4. nakazuje pobrać od pozwanego (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 802,66 zł (osiemset dwa złote i sześćdziesiąt sześć groszy).

Agnieszka Owczarewicz

Transkrypcja ustnego uzasadnienia orzeczenia ogłoszonego 07.02.2019 r.

Pozwem z 6 grudnia 2016 roku Syndyk Masy Upadłości (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej wystąpił z powództwem przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W. o ustalenie nieważności umowy sprzedaży jednostki pływającej, szczegółowo w pozwie opisanym, w uzasadnieniu wskazując, że umowa datowana na 1 października 2014 roku w istocie była zawarta w terminie późniejszym, po 11 grudnia 2014 roku i podpisanie jej przez M. B. (1) nie mogła wy... wywołać skutku prawnego, albowiem nie był on już członkiem... członkiem zarządu, a w konsekwencji umowa ta była nieważna.

W przedmiotowym postępowaniu Sąd, postanowieniem z 29 stycznia 2018 roku, podjął postępowanie z udziałem po stronie pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wskazując, że (...) Spółka z ograniczoną

odpowiedzialnością, jako komplementariusz stała się następcą prawnym (...) Spółki z o.o., spółki komandytowej z siedzibą w W., która to spółka, jako następcą prawną pozwanego na skutek przekształcenia została rozwiązana przez... bez przeprowadzenia likwidacji i bez wskazania wspólników.

Z uwagi na brak w składzie organów (...) Spółki z o.o. z siedzibą w W. postanowieniem z 29 czerwca 2018 roku, karta 309, Sąd Okręgowy w Warszawie ustanowił dla (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W., na podstawie artykułu 69 paragraf 1 Kodeksu postępowania cywilnego kuratora i dalej postępowanie było prowadzone z udziałem kuratora, jako reprezentanta (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

Kurator działając w imieniu pozwanej spółki wniósł o oddalenie powództwa i przyznanie wynagrodzenia za podejmowanie czynności kuratora i zasądzenie kosztów procesu.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. nabyła pogłębiarkę od (...) S.A. z siedzibą w W. na podstawie umowy z 25 marca 2014 roku. Umowa ta została zawarta w formie pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym. Okoliczności bezsporne.

W tym samym dniu została, prostując, 27 marca 2014 roku została zawarta umowa najmu przedmiotowej pogłębiarki i sprzedawca z poprzedniej umowy, czyli (...) S.A. wynajął od kupującego (...) S.A. pogłębiarkę. Ustalono zasady spłaty ceny z umowy sprzedaży poprzez zaliczanie czynszu najmu w kolejnych miesiącach.

Zawarcie przedmiotowych umów, jak również wszelkich innych umów w trakcie pełnienia funkcji członka zarządu przez B. O., jako dyrektora finansowego (...) S.A. było poprzedzone spełnieniem odpowiednich procedur, uchwałą zarządu, jak również oceną departamentu prawnego. Zeznania świadka B. O., rozprawa z 24 stycznia 2019 roku, karta 412, 27. minuta, 29. sekunda protokołu.

Członkiem zarządu, równocześnie z B. O., był M. B. (1), który swoją funkcję pełnił do 11 grudnia 2014 roku. Okoliczność bezsporna..

M. B. (1) udzielił pełnomocnictwa (...) celem wpisania pogłębiarki, przerejestrowania pogłębiarki na powodową spółkę w rejestrze administracyjnym Polskich Statków Żeglugi Śródlądowej. Okoliczność bezsporna nadto zeznania świadka B. O., 28. minuta, 8. sekunda protokołu.

Pogłębiarka jednak nie została przerejestrowana na (...) przez (...)

(...).

Pogłębiarka została ujawniona niezwłocznie w księgach handlowych (...) S.A. i w księgach tych funkcjonuje do dnia dzisiejszego. Zeznania świadka B. O..

W lutym 2015 roku, już w okresie, w którym (...) S.A. była objęta nadzorem nadzorcy sądowego w związku ze złożonym wnioskiem o ogłoszenie upadłości, do spółki wpłynęła umowa sprzedaży zawarta pomiędzy (...) S.A., a (...) S.A. datowana na 1 października 2014 roku i podpisana przez M. działającego w imieniu (...) S.A.

Do dnia wpłynięcia umowy w 2015 roku w księgach spółki nie istniał żaden dokument potwierdzający transakcję sprzedaży. Pogłębiarka nie została zdjęta ze środków trwałych spółki. Nie wystawiono faktury dokumentującej czynność prawną sprzedaży. Nie zapłacono żadnych podatków w związku z tą transakcją. Zeznania świadka B. O..

Umowa datowana na 1 października 2014 roku została sporządzona i podpisana przez M. B. (1) po 11 grudnia 2014 roku, artykuł 231 Kodeksu postępowania cywilnego.

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o bezsporne okoliczności stosownie do dyspozycji artykułu 229 Kodeksu postępowania cywilnego w związku z artykułem 230 Kodeksu postępowania cywilnego.

Sąd również obdarzył walorem wiarygodności zeznania świadka B. O., jak również W. C., które całkowicie korespondowały z zeznaniami świadka B. O.. Zeznania te były spójne z całym materiałem dowodowym, z wyjątkiem dowodu z dokumentów w postaci umowy sprzedaży datowanej na 1 października 2014 roku. W tym zakresie Sąd uznał za wiarygodne w całości dowody z zeznań świadków, jak również dowody z dokumentów, za wyjątkiem wskazanej wyżej umowy odnośnie daty jej sporządzenia.

Sąd nie uznał za prawdziwej daty 1 października 2014 roku w umowie sprzedaży pogłębiarki, której strona powodowa żąda ustalenia nie... nieważności z następujących przyczyn.

Jak zeznał świadek, co było już wskazywane w ustaleniach stanu faktycznego, w (...) S.A. istniała procedura uprawniająca członków zarządu do tego, aby podejmować zo... zaciągnąć zobowiązania i rozporządzać majątkiem. W tym celu niezbędne były uchwały zarządu. Drugi członek zarządu, czyli B. O. nie miała żadnej wiedzy o tym, aby była planowana sprzedaż pogłębiarki, jak również, aby taka sprzedaż faktycznie do 6 października 2014 roku, kiedy pełniła funkcję członka zarządu, miała miejsce.

Co więcej, jak już wskazano, w księgach handlowych (...) nie ujawniono transakcji sprzedaży pogłębiarki. Oczywistym jest, że obowiązek podatkowy, w tym obowiązek zapłaty podatku od towarów i usług, który powstaje do 25-go dnia kolejnego miesiąca dokonania czynności sprzedaży, czyli w niniejszym postępowaniu do 25 listopada 2014 roku, nakładał zarówno na członków zarządu, jak również na służby księgowe (...) S.A. obowiązek ujawnienia transakcji sprzedaży i odprowadzenia do Skarbu Państwa należnego od tej transakcji podatku od towarów i usług. Taka okoliczność nie miała miejsca.

Nie jest do zaakceptowania, aby w tak dużym podmiocie, członek zarządu, którym był M. B. (1) świadomie narażał spółkę na odpowiedzialność karno - skarbową za nieujawnianie czynności podlegających opodatkowaniu i nie odprowadzenie podatku.

Okoliczność, że drugi członek zarządu, jak również żaden z pracowników spółki nie miał wiedzy na temat dokonania transakcji 1 października 2014 roku, fakt przesłania tej umowy w lutym 2015 roku, co więcej, dołączenia do umowy z października 2014 wyceny wartości tej pogłębiarki i sporządzenie jej w lutym 2015 roku potwierdza stanowisko strony powodowej, że umowa ta nie została zawarta 1 października 2014 roku, tak jak wskazane jest w dokumencie.

Konsekwencją powyższych, powyższych rozważań jest przyjęcie, że M. B. (1) podpisując umowę sprzedaży po 11 grudnia 2014 roku nie był członkiem zarządu (...) spółki akcyjnej stąd też nie mógł reprezentować tej spółki, albowiem stosownie do treści art. 368 1 kodeksu spółek handlowych, to zarząd spółki reprezentuje spółkę. Żadne okoliczności w postaci dysponowania pełnomocnictwem do podpisania niniejszej umowy w późniejszej dacie również nie były powoływane przez żadną ze stron.

Z tych też względów Sąd na podstawie 321 kodeksu postępowania cywilnego wyprowadził domniemanie faktyczne, wskazujące na to, że M. B. (1) podpisując umowę sprzedaży pogłębiarki na rzecz (...) nie był członkiem zarządu (...) S.A.

W tym miejscu trzeba wskazać, że przesłuchany w charakterze świadka M. B. (1) na rozprawie 24 stycznia 2019 roku odmówił udzielenia odpowiedzi na wszystkie zadane mu pytania z uwagi na toczące się przeciwko niemu postępowanie karne, karta 411.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd wskazuje, co następuje.

W pierwszym rzędzie należy odnieść się do kwestii legitymacji czynnej (...) spółki z o.o. w W. odnośnie do bycia następcą prawnym (...) S.A. Po pierwsze, bezsporne między stronami jest to, że (...) S.A. zmienił nazwę na (...) S.A. Następnie spółka akcyjna została przekształcona w (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

spółkę komandytową z siedzibą w W.. W konsekwencji ta ostatnia spółka stała się następcą prawnym powoda. Następnie (...)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa została wykreślona z rejestru przedsiębiorców z uwagi na rozwiązanie spółki bez przeprowadzenia likwidacji, nie wskazano następców prawnych spółki komandytowej, stąd też należało zastosować zasadę, że następcą prawnym, stosownie do treści art. 67 kodeksu spółek handlowych w takim wypadku będą wspólnicy spółki, w związku z treścią art. 103 1 kodeksu spółek handlowych. Mając na uwadze specyfikę spółki komandytowej, z uwagi na

modyfikacje wynikające z treści art. 124 kodeksu spółek handlowych następcą prawnym zlikwidowanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w W. jest komplementariusz spółki, w tym wypadku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Odnosnie, odnosząc się do samego żądania ustalenia nieważności umowy, które strona powodowa opiera na treści art. 189 kodeksu postępowania cywilnego Sąd wskazuje, że w niniejszym postępowaniu strona powodowa odwołuje się do interesu prawnego, który to interes upatruje w tym, że okoliczność bycia właścicielem musi ujawnić w rejestrze administracyjnym Polskich Statków Żeglugi Śródlądowej, a z uwagi na złożenie przedmiotowej umowy sprzedaży do tego rejestru nie ma możliwości wpisania się jako właściciel do czasu ustalenia nieważności tej umowy. Co więcej, z uwagi na to, że nie wiadomo gdzie aktualnie znajduje się pogłębiarka nie może na tym etapie postępowania wystąpić z dalej idącym roszczeniem wydania pogłębiarki. Stąd też decyzja w niniejszym postępowaniu jest niezbędna dla ochrony jej interesów prawnych. Sąd podziela powyższe zapatrywania, iż uzasadnia to interes prawny w wytoczeniu powództwa, stosownie do treści art. 189 kodeksu postępowania cywilnego.

Mając na uwadze ustalenia, że M. B. (1), podejmując czynność prawną i reprezentując (...) po 11 grudnia 2014 roku nie mógł skutecznie i ważnie zaciągać zobowiązań, ani rozporządzać mieniem (...) albowiem nie był członkiem zarządu, Sąd ustalił nieważność tej umowy na podstawie art. 58 kodeksu cywilnego w związku z art. 189 kodeksu postępowania cywilnego i art. 368 1 kodeksu spółek handlowych stosowanego a contrario. I z tych względów uwzględnił w całości powództwo strony powodowej.

Sąd rozstrzygnął o kosztach procesu stosownie do dyspozycji art. 98 kodeksu postępowania cywilnego w całości obciążając tymi kosztami pozwanego, jako stronę przegrywającą. Na zasądzoną kwotę kosztów procesu składa się kwota 24.500 złotych opłata od pozwu, 10.800 złotych kosztów pełnomocnika, 17 złotych opłaty od pełnomocnictwa, jak również 5.320 złotych kosztów uiszczonych zaliczek na poczet

wydatków sądowych, jedna zaliczka uiszczona w kwocie 1.000 złotych, karta 352, druga w kwocie 4.320 złotych, kart 302. Łącznie daje to kwotę 40.637 złotych.

Sąd przyznał wynagrodzenie ustanowionemu w sprawie kuratorowi w wysokości 40% stawki minimalnej wynagrodzenia radcy prawnego w wysokości 10.800 złotych, co daje kwotę netto 4.320 złotych powiększonej o podatek VAT, czyli łącznie 5.313,60 złotych. Sąd zastosował rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej z dnia 9 marca 2018 roku, Dz. U. z 2018 roku, poz. 536, albowiem stosownie do paragrafu 3 tego rozporządzenia w sprawach cywilnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia do wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony przed tym dniem do czasu zakończenia postępowania w danej instancji stosuje się przepisy dotychczasowe. Rozporządzenie weszło w życie 15 marca 2018 roku, wynagrodzenie... prostuję, kurator został ustanowiony dla strony w czerwcu 2018 roku, czyli po dniu wejścia w życie rozporządzenia, a co za tym idzie, to rozporządzenie ma zastosowanie do przedmiotowej sprawy.

Sąd również obciążył na podstawie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych pozwanego obowiązkiem zwrotu na rzecz Skarbu Państwa części wydatków, których Skarb Państwa pokrył tymczasowo w kwocie 802,66 złotych. Całość wydatków poniesionych przez Skarb Państwa to 6.122,66 złotych. Na kwotę tę składa się 5.313,60 złotych wynagrodzenia kuratora, 809,06 złotych koszty stawienia świadka. Kwota do wysokości 5.320

złotych została pokryta z zaliczek poprzez stronę, przez stronę powodową. Różnica w kwocie 802,66 złotych została ściągnięta od strony pozwanej.

(...)

(...)

(...)